

Forholdsregler ved borgere med kighoste

Gældende for alle ansatte i Center Pleje og Omsorg, Center Sundhed, Kultur og Fritid og Center Familie og Handicap

Generelt	Kighoste er en luftvejsinfektion, som er meget smitsom og forårsaget af en bakterie (<i>Bordetella pertussis</i>). Bakterien sætter sig på de små fimrehår i luftvejene og beskadiger deres funktion. Bakterien forsvinder efter nogle ugers sygdom, men skaden på fimrehår er lang tid om at hele og derfor varer hosten længe. Kighoste er tidligere blevet kaldt en børnesygdom, men ca. 40% af alle påviste tilfælde af kighoste i Danmark ses hos personer i alderen 30 år og ældre.
Vaccination	Der vaccineres mod kighoste i børnevaccinationsprogrammet. Hverken vaccination eller tidligere infektion giver livslang beskyttelse mod kighoste. Beskyttelsen aftager gradvist over en periode på 5-10 år. Dermed er de fleste voksne smittemodtagelige.
Symptomer	Symptomer på kighoste opstår normalt 5-10 dage efter man har været udsat for smitte, men inkubationsperioden kan være op til 3 uger. Sygdommen forløber i tre stadier. <u>Kataralsk stadie (forkølelsesfasen):</u> 7-10 dage med løbende næse og mild feber samt let host, der gradvist aftager. <u>Paroxysmalt stadie (anfaldsfasen):</u> 1-6 uger med hosteanfald, der tiltager i styrke og hyppighed. - Anfaldene kommer i hosteserier med samtidigt vejrtrækningsbesvær og efterfølgende med den karakteristiske "kigen" som afslutning på en hosteserie. - Opkastning efter anfald er almindeligt - Feber ses ikke i dette stadie. - Hosteanfaldene forekommer hyppigst om natten. - Mellem hosteanfaldene er der ingen særlige symptomer <u>Rekonvalescens stadie:</u> 2-3 uger med gradvist aftagende symptomer. I flere måneder efter man er blevet rask, kan luftvejsinfektioner af anden årsag få de karakteristiske hosteanfald til at blusse op igen Hos unge og voksne kan kighoste forløbe mildt og uden den karakteristiske lyd eller opkastninger. Kighoste kan således vise sig alene i form af langvarig forløb med anfaldsvis hoste.
Sygdomsperiode	Sygdomme kan vare op til 3 måneder. Kighoste smitter i forkølelsesfasen samt de 2-3 første uger af anfaldsfasen
Smittemåde	- Direkte ved dråbesmitte - Indirekte ved kontakt med forurenede genstande/ kontaktflader
Forholds-regler	Da plejehjem, midlertidige pladser, botilbud og lign. betragtes som borgers hjem, må borgeren ikke isoleres, heller ikke selvom borgeren har været isoleret på sygehuset. Forholdsreglerne overholdes indtil borgeren er i bedring efter der er gået 2-3 uger af anfaldsfasen.
	Håndhygiejne Hånddesinfektion efter direkte kontakt med borgeren eller kontaktflader i borgerens hjem Borgeren opfordres til god håndhygiejne
	Værnemidler Ved direkte kontakt med borgeren anvendes handsker og plastforklæde/langærmet engangskittel over arbejdsdragten. Ved risiko for stænk og sprøjt fra munden anvendes mundbind og visir
	Service Borgeren må få serveret mad på almindeligt service.
	Daglig rengøring Der gøres rent som vanligt. Kontaktflader bør rengøres dagligt.
Ophævelse af forholdsregler	Der tages ikke specielle forholdsregler ved ophør af forholdsregler

Behandling	Antibiotikabehandling: • Mindsker risikoen for, at bakterierne spredes til andre mennesker. • Som opstartes i forkølelsesfasen, kan evt. forkorte sygdomsperioden. ○ Behandling senere vil sjældent have nogen effekt på forløbet af sygdommen.
Udbrud med to eller flere tilfælde	Ved flere borgere med kighoste skal der iværksættes yderligere forholdsregler, fx: • Konsekvent brug af mundbind og visir ved kontakt med smittede borgere • Daglig rengøring af kontaktflader ○ Dette aftales i samarbejde med hygiejnesygeplejerskerne.
Referencer	• Kighoste (ssi.dk) • NIR Supplerende om forholdsregler ved infektioner og bærertilstand i sundhedssektoren (ssi.dk)